

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Galló Zsolt ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, Vácziné dr. Voczelka Ágnes ügyvéd (címe) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2010. november 26. napján meghozott, 64.P.27.042/2009/10. számú ítélete ellen az alperes részéről 11. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint fellebbezési költséget.

A le nem rótt 36.000 (harminchatezer) forint fellebbezési illetéket és a Fővárosi Ítéltábla által kirendelt jeltolmács 6.000 (hatezer) forintos díját a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát.

Kérte az alperes további jogsértéstől eltiltását, megfelelő elégtétel adására kötelezését.

Ezen túlmenően kérte 300.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezését is.

Az alperes a felperes állítása szerint azzal sértette meg személyiségi jogát, és okozott nem vagyoni hátrányt, hogy a ...nek ülése után nemi aktusra utaló kézzel alkalmazása mellett pedofilnek nevezte, és ez az állítása szélesebb körben is elterjedt.

Az alperes kérte a felperes keresetének elutasítását.

Elismerte, hogy volt vitája a felperessel, de úgy nyilatkozott, hogy sérelmezett közlést a felperes irányába nem tett, csak azt mondta és mutatta neki, hogy „Petőfi” utalva a Sportszövetséggel szembeni forradalmi magatartására.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a 2009. április 10-én a felperessel lezajlott beszélgetése során a felperesről - akként, hogy állítását nemi aktusra utaló, félreérthetetlen kézzel kísérté - valótlannal állította, hogy pedofil, megsértette a felperes jóhírnevét.

Az alperest a további hasonló jogsértéstől eltiltotta.

Kötelezte az alperest, hogy a felperesnek adjon elégtételt akként, hogy a felperestől 15 napon belül a kijelentése miatt írásban bocsánatot kér. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 300.000 forintot, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 21.000 forint le nem rótt kereseti illetéket, és a Fővárosi Bíróság Gazdasági Hivatalának szintén külön felhívásra 18.000 forint állam által előlegezett költséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletében ismertette a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 78. § (1), (2) bekezdéseit, 84. § (1) bekezdésének a), b), c) és e) pontjait, a 339. § (1) bekezdését, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 164. § (1) bekezdését.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperes által az alperesnek tulajdonított kijelentést az alperes megtette, és ezt a per során meghallgatott ... tanú vallomása határozottan alátámasztotta.

Az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperes személyével kapcsolatosan tett kijelentés a valóságnak megfelel, azonban az alperes ezen bizonyítási kötelezettségének a perben nem tett eleget. Ennek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes felperesre nézve sértő és valótlannal kijelentése becsület csorbítására, illetőleg a jóhírneve megsértésére alkalmas volt. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a jogsértés tényét megállapította, az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és elégtétel adására kötelezte.

A meghallgatott ..., ..., ... és ... tanúvallomásai az elsőfokú bíróság álláspontja szerint hiteltérdemlően alátámasztották a felperes azon állítását, hogy az alperesi kijelentés szélesebb körben is ismertté vált. Bizonyítottak találták azt, hogy a felperes társadalmi megítélését az alperesi állítás rontotta, és a tanúk előadása alapján az is megállapítható volt, hogy nagy valószínűséggel a kérdéses kijelentés volt az oka annak, hogy a felperes iskolaigazgatóságra benyújtott pályázatát elutasították.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a felperes alappal tarthatott igényt nem vagyoni kártérítésre, melynek követelt összegét az alperesi jogsértéssel arányban állónak találta, és ennek megfizetésére kötelezte az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú eljárásban jogi képviselő nélkül járt el, és az elsőfokú bíróság megfelelően nem oktatta ki a jogairól. Nem vette figyelembe továbbá azt, hogy hallássérült, és hallókészüléket használ, és nem jelbeszéd útján kommunikál. Az elsőfokú bíróság nem rendelt el szembesítést közte és a felperes között, és nem állt módjában bemutatni, hogy a jelbeszéd használata során félreérthető annak a kézzel történő kommunikálása, hogy „pedofil”, vagy valakit az ember csak elküld, „elhesseget”, arra készítve, hogy minél hamarabb távozzon. Az eljáró bíróság a jelbeszéd ismeretének hiányában, tanúvallomás alapján állapította meg, hogy ezt a kézjelet használta. Az eljáró bíró nem kérte meg a jeltolmácsot, hogy mutassa meg neki a kézjelet, ami a „pedofil” szót jelenti. Hivatkozott arra, hogy a kézjeleket nem megfelelően ismeri, mert jelnyelvből csak kettes osztályzatot kapott, de hallókészülékkel tökéletesen hall. A mindennapi életben a jelnyelvet nem is használja, ezért nem is tudta akarattal megsérteni a felperest, csak felindultságában hessegette el, hogy távozzon. Hivatkozott arra, hogy a ...nek ülésén a felperessel együtt részt vett és ott vitájuk volt, és a felperest csak „lázado Petőfinek” nevezte. Hivatkozott arra, hogy a felperest a ... Bizottságban lévő tisztségétől megfosztották, és csak ezért próbált bosszút állni a perlésével.

Megalapozatlan, hogy a felperes az iskolai igazgatói állást az ő magatartása miatt nem nyerte el, ezt is csak azért próbálta ráterhelni, hogy kártérítést tudjon követelni. A felperes nem bizonyította az elsőfokú eljárásban, hogy miért nem alkalmazták igazgatónak, illetőleg utasították el felvételét.

A meghallgatott tanúk csak közvetetten, hallomás útján állították azt, hogy tudtak arról, hogy a felperes és közte vita volt. A tanúvallomást tevő ...val kapcsolatosan úgy nyilatkozott, hogy haragudott rá, ezért ellene tanúskodott, tanúvallomása nem elfogulatlan.

... tanúvallomása sem egyértelmű, nem nevezett meg senkit, aki konkrétan kijelentette volna, hogy tőle hallotta a pletykát.

Magának a felperesnek a nyilatkozatából is kiderül, hogy nem tudja, hogy miért nem vették fel az iskolába, és annak más oka is lehet, mint az alperesi magatartás. Ezzel a felperesi nyilatkozattal pedig megdől a felperes kártérítési igényének jogalapja.

... tanúvallomása sem támasztotta alá azt a felperesi előadást, hogy az alperesi magatartás miatt esett el az igazgatói munkakörtől.

Az alperes kérte ...nak, a szövetség volt főtítkárának tanúkénti meghallgatását, aki az eseménynél jelen volt, azonban az eljárás korábbi szakaszában azért nem kérte

meghallgatását, mert hosszú ideig betegállományban volt, mostanra azonban felépült.

Azon az állásponton volt, hogy az elsőfokú ítélet ténybelileg és jogilag is megalapozatlan, iratellenes, a tanúvallomásokból nem lehetett arra következtetni, hogy a felperes pedofil mivoltával kapcsolatos pletykát az alperes terjesztette volna. A tanúk vallomásából az is megállapítható, hogy nem a pletykák miatt maradt el a felperes igazgatói alkalmazása, ezért alaptalan a kártérítésre való kötelezés is. Kifejtette továbbá, hogy a kártérítés összege aránytalanul magas. A felperes nem bizonyította, hogy konkrétan milyen összegű kára merült fel azzal kapcsolatosan, hogy nem alkalmazták igazgatóként. Utalt arra, hogy a kártérítés összegét nem tudja kifizetni, mert a jövedelme alacsony. Előadta, hogy már a tárgyaláson bocsánatot kért a felperestől, ha véletlenül megsértette, mert nem ismeri a kézjeleket, eszébe sem jutott pletykákat terjeszteni.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes 25.000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helytállóan állapította meg és abból helyes jogi következtetésre jutott. Az alperes által eszközölt félreérthetetlen kézzel alkalmazása, pedofilként való megjelölése, vitán felül alkalmas volt arra, hogy a felperes jóhírnevét megsértse, különös tekintettel pedagógusi hivatására is. Az alperes a perben nem állította az általa tett valótlan tényállítás valóságos alapját, értelemszerűen ezt nem is bizonyíthatta. Azzal védekezett kizárólag, hogy valójában nem a „pedofil”, hanem a „Petőfi” szót mutatta, illetőleg mondta, és nem az aktusra utalt, hanem elhessegetni igyekezett a felperest.

Az alperesi védekezést a felperes tarthatatlannak és komolytalannak minősítette. Petőfi neve a magyar közbeszédben nem vált a forradalmi magatartás jelzőjévé. Az alperes ezen előadását csak kétségbe esett, de nem tényszerű védekezésnek lehet értékelni.

Utalt arra, hogy a felperes maga is jogi képviselő nélkül járt el az elsőfokú eljárásban, másrészt hallókészülékkel saját előadása szerint tökéletesen hall. Így ezeknek a tényezőknek nem lehet relevanciát tulajdonítani oly tekintetben, hogy bármiféle hátrányt szenvedett volna az eljárás során. Hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú eljárás alatt a feleket az eljáró bíróság többször is szembesítette egymással.

Az alperes által alkalmazott, nemi aktusra utaló félreérthetetlen kézzel nem egy jelnyelvi kifejezés, hanem egy általánosan használt, mindenki által érthető gesztus - melynek során egyik kezével kört formázott, melybe másik kezének kinyújtott mutatóujját helyezte -, ezért alaptalan az a hivatkozása az alperesnek, hogy tévesen alkalmazott egy jelnyelvi kifejezést.

Előadta, hogy a pedofil szónak a magyar jelnyelvben nincsen jele, megmutatása nem lehetséges, a mimika és a gesztus együttese adja meg a jelnyelvben az adott

kifejezésnek, illetőleg szónak a tényleges tartalmat, ahogyan azt a perbeli tanúvallomás is alátámasztotta.

A felperes elhessegetésére azért sem volt szükség, mert az ülés már befejeződött, így az erre való hivatkozás is az alperesi védekezés alaptalanságát támasztja alá.

Az alperessel szemben alkalmazott kártérítés jogalapja az elsőfokú bíróság ítélete szerint sem a pályázat elvesztése, hanem a megvalósított jogsértés miatt került alkalmazásra. Az alperes kijelentése objektíve alkalmas volt a hátrányos társadalmi megítélésre, és a jogsértés megállapításának pedig nem feltétele a tényleges joghátrány bekövetkezése. Az elsőfokú bíróság megfelelő súllyal értékelte, hogy a pedofil kijelentés az élethivatásszerűen gyermekekkel foglalkozó felperes esetében a társadalmi megítélést az átlagembereknél súlyosabban érintette.

Kifejtette, hogy az alperes élhetett volna a tanúbizonyítás módszerével, mert ennek az eszköznek az alkalmazásáról minimálisan a felperesi indítványból értesülhetett volna.

Az alperes által tett tanúbizonyítási indítvány elutasítását kérte. Az ügy az elsőfokú eljárás anyaga birtokában egyértelműen megítélhető, további tanú meghallgatására nincs szükség. Arra az esetre, ha a másodfokú bíróság nem utasítaná el az alperesi indítványt, a felperes kérte az általa megjelölt személyek meghallgatását is.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az erre alapított döntésével a másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett, ezért az elsőfokú bíróság határozatát a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság nem tapasztalt olyan eljárási szabálysértést, amely miatt az alperes perbeli jogait ne tudta volna megfelelően gyakorolni. Maga az alperes hivatkozott arra, hogy az általa szükségesnek tartott tanút annak egészségi állapota miatt nem kívánta idéztetni. Olyan bizonyításról nem adott számot, melynek felajánlását kifejezetten az elsőfokú bíróság eljárása miatt nem kerülhetett sor. A szembesítés, mint bizonyítási eszköz alapvetően egyes perbeli nyilatkozatok szembe állítását jelenti, az alperes a perben ezzel szabadon élhetett.

A másodfokú bíróság a másodfokú tárgyaláson a jelenlevő jeltolmácsot felkérte a felmerült (pedofil, Petőfi, elhessegetés) jelek megmutatására, így ezzel elhárítható volt az alperes ezirányú fellebbezési kifogása.

A másodfokú bíróság további bizonyítást nem tartott szükségesnek, mivel az elsőfokú eljárás során a tényállás aggálytalanul megállapítható volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján.

A másodfokú bíróság is abból indulhatott ki, hogy az alperesi védekezés, illetőleg a fellebbezés alapján az volt megállapítható, hogy az alperes a kérdéses időpontban valamit bizonyosan mondott, illetőleg mutatott a felperesnek. Elfogadta a másodfokú bíróság a felperes azon hivatkozását, hogy a „pedofil” szónak nincsen

jelnyelvben alkalmazott jele, mert a másodfokú tárgyaláson jelenlévő tolmács sem ismert egyetlen, kizárólagosan alkalmazható jelet erre a kifejezésre. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a „pedofil” szó elmutogatása körülményes. Az is kétségtelen azonban, hogy a jelnyelv alkalmazása egyrészt az elfogadott kézjelekből és magának a szónak, illetőleg a szövegnek az egyidejű artikulálásával történik. Erre figyelemmel a „pedofil” és a „Petőfi” jelek össze nem keverhetők, annál is inkább, mert a Petőfi tulajdonnévnek sajátos jele van - az állon jelzett szakáll mutatásával -, ezért a két szó, illetve kifejezés nem volt összetéveszthető. Az alperes ilyen tartalmú védekezése, és fellebbezésben foglalt előadása nem vezethetett eredményre.

A felperes előadását ... tanú támasztotta alá, akinek vallomásával kapcsolatosan a másodfokú bíróságnak sem merült fel kételye. Ez alapján helyesen állapította meg tényállásként az elsőfokú bíróság, hogy az alperes erősen kifogásolható kézzel kísérve azt mondta a felperesnek, hogy pedofil.

Az elhangzott szó, illetőleg annak felperes által állított kézmozdulattal való kísérése egyértelműen sértő tartalmú, melynek valóságtartalmát az alperes nem tudta és nem is kísérte meg igazolni, ezért az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát, és helyesen alkalmazta az objektív és szubjektív szankciókat. A felperes által igényelt nem vagyoni kártérítés a hasonló jellegű ügyekben kialakult bírói gyakorlatnak megfelelő volt, ezért annak leszállítására sem látott lehetőséget a másodfokú bíróság. A nem vagyoni kártérítés összege arányban álló volt azzal a nem vagyoni hátránnyal elszenvedett sérelemmel, amelyet a felperes kifejezetten azzal kapcsolatban volt kénytelen elviselni, hogy az alperes mások előtt erőteljes társadalmi rosszallást kiváltó szexuális indítatást állított róla.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. § utaló szabálya és a 78. § (1) bekezdése alapján köteles viselni a felperes perköltségét. A felperesi perköltség a jogi képviselőt a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3 § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján megillető ügyvédi munkadíjból áll, figyelemmel arra is, hogy a felperesi jogi képviselet áfa fizetésre nem köteles.

A le nem rótt fellebbezési illetéket az alperes személyes költségmentessége folytán a Magyar Állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján, továbbá az állam viseli a jeltolmácsolással felmerült díjat, figyelemmel a Pp. 6. § (1) és (3) bekezdéseire.

Budapest, 2011. június 16.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.

a tanács elnöke

. Kisbán Tamás s.k.. Győriné dr. Maurer Amália s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő